Lietas arhīva Nr. K77-3292-23/35
ECLI:LV:RPT:2023:1213.19710143323.3.S

**SPRIEDUMS**
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2023.gada 13.decembrī

Rīgas pilsētas tiesa šādā sastāvā:
tiesnese Lienīte Meldriņa,
piedaloties prokurorei Renātei Šešerai,
aizstāvei Guntai Kuzmanei,
atklātā tiesas sēdē iztiesāja krimināllietu /pers. A/, personas kods /personas kods/, apsūdzībā pēc Krimināllikuma 125.panta trešās daļas.

**Aprakstošā daļa**

[1] /pers. A/ tīši nodarīja smagu miesas bojājumu, kas vainīgās neuzmanības dēļ bijis par iemeslu cietušā nāvei, šādos apstākļos:

[1.1] 2023.gada 18.jūnijā ap plkst.19.00, atrodoties dzīvoklī Nr./numurs/, /adrese/, pēc kopīgas alkohola lietošanas ar /pers. B/, /pers. A/, būdama alkohola reibumā, savstarpēja konflikta laikā, dusmu un personisku motīvu vadīta, tīši, ar netiešu nodomu, kas vērsts uz to, lai nodarītu nenoteiktu kaitējumu cietušā veselībai un pieļaujot dažāda smaguma miesas bojājumu nodarīšanas iespēju, vienu reizi ar nazi iedūra /pers. B/ vēdera apvidū.

/pers. A/ tīšo un prettiesisko darbību rezultātā /pers. B/ tika nodarīti šādi miesas bojājumi:

Vēdera priekšējās sienas durti griezta penetrējoša brūce ar ādas, zemādas, tievo zarnu cilpas, apzarņa, apzarņa saknes, kreisās iegurņa kopējās artērijas pilnu šķērsbojājumu, kreisā jostas taisnā muskuļa bojājumu ar asinsizplūdumiem apkārtējos mīkstajos audos.

Minētie miesas bojājumi pēc sava rakstura kopumā pieskaitāmi pie smagiem miesas bojājumiem kā bīstami dzīvībai un ir ciešā cēloniskā sakarībā ar /pers. B/ nāves iestāšanos /datums/.

[1.2] Ar šādām savām darbībām /pers. A/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 125.panta trešajā daļā.

**Motīvu daļa**

[2] Tiesa, pārbaudot pierādījumus lietā un novērtējot tos kopumā un savstarpējā saistībā, atzīst, ka lietā taisāms notiesājošs spriedums, piespriežot apsūdzētajai /pers. A/ sodu.

[3] Tiesas izmeklēšanas laikā, paužot savu attieksmi pret apsūdzību, /pers. A/ savu vainu apsūdzībā pēc Krimināllikuma 125.panta trešās daļas atzina pilnībā.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.panta pirmo daļu tiesa atzīst, ka pastāv pamats neveikt pierādījumu pārbaudi attiecībā uz visu apsūdzību, ņemot vērā, ka apsūdzētā atzīst savu vainu izvirzītajā apsūdzībā, viņai ir izskaidrota pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas procesuālā būtība un sekas un tiesai pēc lietas materiālu pārbaudes nav šaubu par apsūdzētās vainu, kā arī apsūdzētā piekrita šādas pārbaudes neizdarīšanai. Līdz ar to saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 527.panta trešo daļu pierādījumu uzskaitījums un to analīze attiecībā uz izvirzīto apsūdzību spriedumā netiek izdarīta.

Tiesa atzīst, ka apsūdzētās /pers. A/ vaina noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, par kuru paredzēta atbildība Krimināllikuma 125.panta trešajā daļā, ir pilnībā pierādīta ar lietā esošajiem pierādījumiem un viņas darbības pēc minētā panta ir kvalificētas pareizi.

[4] Krimināllikuma 46.panta trešā *prim* daļa noteic, ja Krimināllikuma Sevišķās daļas panta sankcija par izdarīto noziegumu paredz tikai vienu pamatsodu – brīvības atņemšanu, nosakot tās ilgumu, tiesa ņem vērā noziedzīgā nodarījuma raksturu, radīto kaitējumu, vainīgā personību, kā arī atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Savukārt Krimināllikuma 35.panta otrā daļa noteic, ka soda mērķis ir aizsargāt sabiedrības drošību, atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, resocializēt sodīto personu, kā arī panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas.

[4.1] Saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta ceturto daļu /pers. A/ izdarītais noziedzīgais nodarījums, kas paredzēts Krimināllikuma 125.panta trešajā daļā, atzīstams par sevišķi smagu noziegumu, ko raksturo augsta kaitīguma pakāpe, ko apstiprina inkriminētā panta sankcijā norādītais vienīgais iespējamais pamatsoda veids – brīvības atņemšana – un tajā noteiktais apmērs – uz laiku no trim līdz piecpadsmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.

Tiesa ņem vērā, ka, izdarot minēto noziedzīgo nodarījumu, apsūdzētā /pers. A/ apdraudēja cietušā veselību un dzīvību, kam ir augsta bīstamības pakāpe.

[4.2] Par apsūdzētās /pers. A/ personību noskaidrots, ka viņa ir Latvijas Republikas pilsone, dzimusi /datums/, /vieta/, atraitne, nepilngadīgu apgādājamo nav, ir nepilngadīga meita, bet apsūdzētajai atņemtas aizgādības tiesības, ar vidējo izglītību, nestrādā, no 2022.gada 24.septembra ir piešķirta invaliditātes 1.grupa bez atkārtotas pārbaudes termiņa norādes (lietas 1.sējuma 143.lapa), ir deklarētā dzīvesvieta Latvijā, kas vienlaikus ir pastāvīgā dzīvesvieta. Tiesas sēdē paskaidroja, ka viņas vienīgie ienākumi mēnesī ir invaliditātes pensija 209,00 *euro*. Līdz 2023.gada 31.oktobrim bija piešķirts maznodrošinātas personas statuss.

Apsūdzētā agrāk sodīta ar Rīgas pilsētas tiesas 2023.gada 18.maija spriedumu lietā Nr.11096049022 pēc Krimināllikuma 125.panta otrās daļas 9.punkta ar brīvības atņemšanu uz 3 gadiem un probācijas uzraudzību uz 2 gadiem. Saskaņā ar Krimināllikuma 55.panta pirmo un trešo daļu brīvības

atņemšanas sods /pers. A/ noteikts nosacīti ar pārbaudes laiku uz 3 gadiem 6 mēnešiem (lietas 1.sējuma 68.lapa).

[4.3] Saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu par /pers. A/ atbildību mīkstinošu apstākli izdarītajā noziedzīgajā nodarījumā tiesa atzīst to, ka viņa savu vainu atzina un izdarīto nožēloja.

Tiesa, nosakot sodu, ņem vērā arī apstākli, ka apsūdzētā izmantoja savas Krimināļprocesa likuma 21.pantā paredzētās tiesības uz sadarbību, kas izpaužas vienkāršāka procesa veida izvēlē, tas ir, piekrītot tiesas izmeklēšanu veikt bez pierādījumu pārbaudes, tādā veidā sekmējot ātrāku krimināļprocesa norisi gan pirmstiesas procesā, gan tiesā. Minētais apstāklis nav atzīstams to apstākļu uzskaitījumā, kuri atbilstoši Krimināllikuma 47.panta pirmajai daļai atzīstami par atbildību mīkstinošiem apstākļiem, jo pierādījumu pārbaudes neizdarīšana tiesas izmeklēšanā ir tiesas izvēles iespēja, ko paredz Krimināļprocesa likums. Šādu procesuālo tiesību izmantošana pastiprina savas vainas atzīšanu un nožēlošanu (*skat. Augstākās tiesas 2018.gada 19.jūnija lēmumu lietā Nr.SKK-J-348/2018 ECLI:LV:AT:2018:0619.11519007816.2.L*).

[4.4] Saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 1.punktu par apsūdzētās /pers. A/ atbildību pastiprinošu apstākli tiesa atzīst to, ka izdarītais noziedzīgais nodarījums veido noziedzīgu nodarījumu recidīvu, jo apsūdzētā šajā krimināļprocesā noziedzīgo nodarījumu izdarīja 2023.gada 18.jūnijā, tas ir, pēc Rīgas pilsētas tiesas 2023.gada 18.maija sprieduma lietā Nr.11096049022, kas stājies likumīgā spēkā 2023.gada 31.maijā, un laikā, kad sodāmība nebija noņemta vai dzēsta likumā noteiktajā kārtībā.

Saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 12.punktu par apsūdzētās /pers. A/ atbildību pastiprinošu apstākli tiesa atzīst to, ka izdarītais noziedzīgais nodarījums izdarīts alkohola ietekmē, kas fiksēts 2023.gada 18.jūnija personu pārbaudes protokolā (lietas 1.sējuma 30.lapa).

Kā arī saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 15.punktu par apsūdzētās /pers. A/ atbildību pastiprinošu apstākli atzīstams tas, ka noziedzīgs nodarījums, kas saistīts ar vardarbību, izdarīts pret laulāto.

[4.5] Tiesai ir pienākums noteikt vainīgajai personai tiesisku, pamatotu un taisnīgu sodu saskaņā ar Krimināllikuma 46.pantā norādītajiem soda noteikšanas vispārīgajiem principiem, ievērojot Krimināllikuma 35.pantā noteikto soda mērķi, taču tiesai nav pienākuma ikreiz noteikt vainīgajam visvieglāko likumā paredzēto sodu, piemērojot visus iespējamos labvēlīgos likuma nosacījumus (*skat. Augstākās tiesas 2018.gada 19.jūnija lēmumu lietā Nr.SKK-J-348/2018 ECLI:LV:AT:2018:0619.11519007816.2.L*).

Likumdevējs par Krimināllikuma 125.panta trešajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu paredzējis tikai brīvības atņemšanas sodu, līdz ar to atzīstot, ka nodarījuma smagums ir tāds, ka alternatīvu sodu veidu paredzēšana nebūtu samērīga. Vienlaikus tiesa atbilstoši noziedzīgā nodarījuma raksturam, radītajam kaitējumam un apsūdzētās personībai atzīst par pamatotu apsūdzētajai /pers. A/ piemērot papildsodu – probācijas uzraudzību.

[4.6] Nosakot soda mēru, tiesa ņem vērā, ka apsūdzētā jaunu noziedzīgo nodarījumu izdarīja nedzēstas sodāmības laikā un iepriekš piemērotais sods nosacīti nav atturējis apsūdzēto no jauna noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas, viņa nav izdarījusi attiecīgus secinājumus par savas rīcības prettiesiskumu, kā arī inkriminēto noziedzīgo nodarījumu apsūdzētā ir izdarījusi pārbaudes laikā, kas tika noteikts ar spriedumu (skat. 4.2.punktu), kas liecina par to, ka apsūdzētajai nav izveidojusies sociāli pozitīva vērtību izpratne, viņu, notiesājot nosacīti, nav atturējis izdarīt jaunu noziedzīgo nodarījumu.

Bez tam tiesa ņem vērā apstākli, ka apsūdzētā jau iepriekš pret cietušo bija vērsusi vardarbību, proti, dūrusi ar nazi, par ko viņa sodīta ar Rīgas pilsētas tiesas 2023.gada 18.maija spriedumu lietā Nr.11096049022 pēc Krimināllikuma 125.panta otrās daļas 9.punkta, un jau mēnesi pēc minētā sprieduma pasludināšanas izdarīja jaunu noziedzīgu nodarījumu, kas saistīts ar vardarbību, nodarot miesas bojājumus, kas apsūdzētās neuzmanības dēļ bija par iemeslu /pers. B/ nāvei.

[4.7] Atbildību pastiprinošu apstākļu esība ir pamats bargāka soda piemērošanai salīdzinājumā ar sodu, kāds būtu piespriežams, šādus apstākļus nekonstatējot, un pati par sevi liedz tiesai noteikt panta sankcijā paredzēto minimālo sodu. Konstatējot kaut vienu krimināltbildību pastiprinošo apstākli, tiesa nedrīkst noteikt sodu, kas ir vieglāks nekā likumā paredzētais sods (*skat. Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta un Krimināllietu tiesu palātas 2008.gada 1.jūlija tiesnešu kopsapulces lēmuma 15. un 16.punktu*).

Izvērtējot minēto attiecībā uz apsūdzēto, lai sasniegtu Krimināllikuma 35.panta otrajā daļā paredzēto soda mērķi, proti, aizsargāt sabiedrības drošību, atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, resocializēt sodīto personu un panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas, un ņemot vērā, ka apsūdzētājai par izdarīto noziedzīgo nodarījumu pastāv viens atbildību mīkstinošs apstāklis un trīs atbildību pastiprinoši apstākļi, tiesa atzīst, ka soda mērs, ievērojot nodarīto kaitējuma pakāpi un konstatētos atbildību mīkstinošo un pastiprinošos apstākļus, nosakāms vidējā panta sankcijā noteiktajā soda robežā.

Tiesa, izvērtējot soda mēra noteikšanas juridiskos kritērijus kopsakarā ar lietā noskaidrotajiem apstākļiem, ir guvusi pārliecību, ka šāds soda mērs ir taisnīgs un ar to tiks sasniegts Krimināllikuma 35.pantā definētais soda mērķis.

[4.8] Nolūkā sekmēt apsūdzētās resocializāciju un novērst jaunu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu, /pers. A/ nosakāms papildsods – probācijas uzraudzība – par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, par kuru paredzēta atbildība Krimināllikuma 125.panta trešajā daļā.

Izvērtējot papildsoda mēru, tiesa ņem vērā, ka apsūdzētājai par izdarīto noziedzīgo nodarījumu ir konstatēts viens atbildību mīkstinošs un trīs atbildību pastiprinoši apstākļi, un atzīst, ka papildsoda mērs, ievērojot nodarīto kaitējumu pakāpi, nosakāms maksimālajā panta sankcijā noteiktajā papildsoda robežā. Tiesa nekonstatē citus apstākļus, kas būtu par pamatu soda mēra mīkstināšanai vai pastiprināšanai.

[4.9] Krimināllikuma 55.panta desmitā daļa noteic: ja nosacīti notiesātais pārbaudes laikā izdara jaunu noziedzīgu nodarījumu, viņam piespriestais sods ir izpildāms un tiesa nosaka sodu saskaņā ar šā likuma 51. un 52.pantā paredzētajiem noteikumiem.

Ievērojot to, ka lietā ir konstatēts noziedzīga nodarījuma recidīvs, atbilstoši Krimināllikuma 51.panta pirmās *prim* daļas 2.punktā noteiktajam, un, ievērojot izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, sodam daļēji pievienojams neizciestais sods pēc Rīgas pilsētas tiesas 2023.gada 18.maija sprieduma krimināllietā Nr.11096049022.

[4.10] Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta ceturto daļu pamatsoda izciešanā ieskaitāms aizturēšanā un apcietinājumā pavadītais laiks.

[5] Saskaņā ar Krimināļprocesa likuma 272.panta ceturto daļu pamats apcietinājumam var būt tiesas spriedums par smaga vai sevišķi smaga nozieguma izdarīšanu, par kuru piespriests brīvības atņemšanas sods.

Tiesa atzīst, ka apsūdzētajai ir turpināma drošības līdzekļa – apcietinājuma – piemērošana, ņemot vērā, ka ir iestājušies Krimināļprocesa likuma 272.panta ceturtās daļas nosacījumi tā turpmākai piemērošanai.

[6] Apsūdzētajai/pers. A/ valsts nodrošināto juridisko palīdzību pirmstiesas krimināļprocesā un iztiesāšanā īstenoja zvērināta advokāte Gunta Kuzmane, kurai saskaņā ar Krimināļprocesa likuma 84.panta otro daļu un Ministru kabineta 2009.gada 22.decembra noteikumiem Nr.1493 "Noteikumi par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības apjomu, samaksas apmēru, atlīdzināmajiem izdevumiem un to izmaksas kārtību" par veikto palīdzību pienākas atlīdzība no valsts budžeta līdzekļiem 785,00 *euro* apmērā.

Tiesa atzīst, ka apsūdzētā ir atbrīvojama no procesuālo izdevumu samaksas 785,00 *euro* apmērā par aizstāves sniegto juridisko palīdzību pirmstiesas procesā un iztiesāšanā un tie sedzami no valsts līdzekļiem, jo, pamatojoties uz Krimināļprocesa likuma 85.panta pirmās daļas 1.punktu un 368.panta ceturto daļu, /pers. A/ mantiskais stāvoklis izslēdz iespēju samaksu par aizstāvja palīdzību nodrošināt no saviem līdzekļiem. Lietas iztiesāšanas gaitā konstatēts, ka /pers. A/ saņem invaliditātes pensiju 209,00 *euro* apmērā. Tāpat lietā atrodas Sociālās palīdzības un sociālo pakalpojumu reģistra izdruka (lietas 2.sējuma 50.lapa), kurā norādīts, ka /pers. A/ noteikts maznodrošinātas personas statuss no 2023.gada 1.maija līdz 2023.gada 31.oktobrim. Lai arī lietā nav ziņu par maznodrošinātas personas statusa pagarināšanu uz sprieduma pasludināšanas brīdi, tiesai nav pamata apšaubīt, ka

apsūdzētās mantiskais stāvoklis izslēdz iespēju samaksāt procesuālo izdevumus, ievērojot apsūdzētajai piešķirto 1.invaliditātes grupu un viņas ienākumus, kas ir zem iztikas minimuma robežas.

[7] Saskaņā ar Juridiskās palīdzības administrācijas sniegto informāciju tā cietušajam /pers. C/ atbilstoši likumam "Par valsts kompensāciju cietušajam" ir izmaksājusi valsts kompensāciju 3100 *euro* (lietas 2.sējuma 51.-53.lapa).

Saskaņā ar likuma "Par valsts kompensāciju cietušajam" 3.[1]panta pirmās daļas 2.punktu pienākums atmaksāt valsts budžetam cietušajam izmaksāto valsts kompensāciju ir noziedzīga nodarījuma izdarītājam, kurš atzīts par vainīgu, pamatojoties uz notiesājošu spriedumu vai prokurora priekšrakstu par sodu, vai pret kuru kriminālprocess izbeigts personu nereabilitējošu apstākļu dēļ.

Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka cietušajam /pers. C/ izmaksātās valsts kaitējuma kompensācijas 3100 *euro* summa piedzenama no apsūdzētās /pers. A/ valsts labā.

[8] Lietisko pierādījumu – nazi kartona kastē, ar drošības uzlīmi L14-0962713, kas glabājas pie krimināllietas – pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā atbilstoši Kriminālprocesa likuma 240.panta pirmās daļas 3.punktam – iznīcināt.

Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 240.panta pirmajai daļai un 135.panta otrajai daļai dokuments – viens CD disks un zibatmiņa, kas atrodas pie krimināllietas materiāliem, pēc tiesas sprieduma stāšanās likumīgā spēkā turpmāk glabājams pie krimināllietas materiāliem, jo tajos saturiski fiksētai informācijai ir pierādījumu nozīme kriminālprocesā.

**Rezolutīvā daļa**

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 499., 511., 512., 520.panta pirmo daļu, 523., 524., 527., 528., 529., 530.pantu, tiesa

**nosprieda**

/pers. A/, personas kods /personas kods/, atzīt par vainīgu Krimināllikuma 125.panta trešajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīt ar brīvības atņemšanu uz 9 (deviņiem) gadiem un ar probācijas uzraudzību uz 3 (trim) gadiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 55.panta desmito daļu un 51.panta pirmo daļu noteiktajam sodam daļēji pievienot neizciesto sodu pēc Rīgas pilsētas tiesas 2023.gada 18.maija sprieduma krimināllietā Nr.11096049022 un galīgo sodu noteikt – brīvības atņemšana uz 11 (vienpadsmit) gadiem 6 (sešiem) mēnešiem un ar probācijas uzraudzību uz 4 (četriem) gadiem 6 (sešiem) mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta ceturto daļu brīvības atņemšanas soda izciešanā ieskaitīt aizturēšanā un apcietinājumā pavadīto laiku no 2022.gada 2.maija plkst.21.50 līdz 2022.gada 3.maijam plkst.11.45, kas atbilst 1 (vienai) brīvības atņemšanas dienai, un no 2023.gada 18.jūnija līdz sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Drošības līdzekli – apcietinājumu – /pers. A/ atstāt negrozītu līdz tiesas sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Piedzīt no /pers. A/ valsts labā Juridiskās palīdzības administrācijas izmaksāto valsts kompensāciju cietušajam 3100,00 *euro* (trīs tūkstoši viens simts *euro* 0 centi) apmērā, kas iemaksājama kontā Nr.LV68TREL1060001239300 (saņēmējs: Valsts kase, reģistrācijas Nr.90000050138, saņēmēja iestāde: Valsts kase, TRELLV22, iemaksas mērķis: apsūdzētās vārds, uzvārds, valsts kompensācijas samaksa krimināllietā Nr.19710143323).

Noteikt termiņu sprieduma daļā par kaitējuma kompensācijas piedziņu labprātīgai izpildei – 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas –, un noteikt pienākumu iesniegt tiesai dokumentus par kaitējuma kompensācijas atlīdzināšanu.

Ja noteiktajā termiņā valsts kompensācija netiks samaksāta labprātīgi, spriedums šajā daļā tiks nodots piespiedu izpildei.

Atbrīvot /pers. A/ no procesuālo izdevumu samaksas par valsts nodrošināto juridisko palīdzību pirmstiesas kriminālprocesā un iztiesāšanā 785,00 *euro* (septiņi simti astoņdesmit pieci *euro* 0 centi) apmērā un tos segt no valsts līdzekļiem.

Dokumentus – 1 CD disku un zibatmiņu – pēc tiesas sprieduma stāšanās likumīgā spēkā ? glabāt pie krimināllietas.

Lietisko pierādījumu – nazi kartona kastē, ar drošības uzlīmi L14-0962713, – pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā – iznīcināt.

Spriedumu daļā par tiesas piespriesto sodu, kompensāciju, rīcību ar mantu vai sakarā ar pieļautiem procesa pārkāpumiem var pārsūdzēt 10 (desmit) dienu laikā Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijā, iesniedzot vai nosūtot apelācijas sūdzību vai protestu Rīgas pilsētas tiesā.

Pilna sprieduma pieejamības diena tiesas kancelejā un tiešsaistes sistēmā – 2024.gada 9.janvāris

Tiesnese Lienīte Meldriņa